
BRANDSKYDDSMEDDELANDE

Ämne: Tillfällig förläggning

Upprättad/reviderad:
2008-12-15/ JS

Kontrollerad av:

Godkänd av:

sid. 1 (9)

Tillfällig förläggning

Bakgrund och syfte

Vid större idrottsarrangemang och liknande finns det ett behov av tillfällig förläggning i lokaler som normalt inte är till för övernattnig.

Formellt sett är en tillfällig förläggning, i en lokal som inte är avsedd för övernattnig, en tillfällig ändring av verksamheten (Plan och bygglagen 8 kap. 1 § 3 p). En tillfällig ändring av verksamheten kan kräva ett beslut eller medgivande från kommunens byggnadsnämnd.

Höglandets räddningstjänstförbund är byggnadsnämndens brandsakkunnig och redovisar i detta brandskyddsmeddelande under vilka förutsättningar medgivande om tillfällig förläggning kan medges.

Ansvar

I Lag om skydd mot olyckor (SFS 2003:778) 2 kap. 2 § står följande:

"Ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar skall i skälig omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand eller för att hindra eller begränsa skador till följd av brand".

Den som arrangerar en tillfällig förläggning ansvarar helt och hållit för säkerheten. Medgivande från kommunens byggnadsnämnd eller Höglandets räddningstjänstförbund innebär inte att arrangörens ansvar blir mindre.

Detta fråntar dock inte lokalupplåtarens ansvar att se till att lokalen är lämplig för sitt ändamål.

Arrangören ansvarar bl.a. för att:

- personalen har tillräcklig kunskap och utbildning
- personalen kan agera på ett riktigt sätt vid brand/ utrymningssituation,
- personalen känner till och kan hantera den brandsläckningsutrustning (handbrandsläckare, inomhusbrandposter etc.) som finns i lokalen,
- larmmöjligheter finns till räddningstjänsten tfn 112
- personalen har kunskap om brandtekniska installationer (brandlarm, branddörrar, släckutrustning, nödutgångar, vägledande markering m.m.)
- de brandtekniska installationerna är kontrollerade och att de fungerar innan övernattnig sker

- de övernattade fått information så att de kan agera på ett tillfredsställande sätt vid en brand/utrymningsituation
- det finns aktuella förläggningslistor för varje lokal som det förekommer förläggning i
- ordningsregler upprättas och efterlevs

Information till Höglandets räddningstjänstförbund

Arrangören är skyldig att fylla i och skicka in Bilaga A, som medföljer detta brandskyddsmeddelande till Höglandets räddningstjänstförbund. Bilagan skall ha inkommit till Höglandets räddningstjänstförbund senast 10 dagar innan övernattningsrum äger rum.

Brandskyddsorganisation

Arrangören ska ha en brandskyddsorganisation som leder, följer upp och kontrollerar förläggningsverksamheten. Brandskyddsorganisationen och dess arbete ska kompensera de avsteg i det brandskydd som finns, jämfört med det brandskydd som krävs för en förläggning.

Vakande vakt

Då övernattningsrum berör fler än 50 personer och/eller förläggning sker i andra plan än markplanet ska det finnas minst två vakande brandvakter. Brandvakterna ska kontinuerligt gå bevakningsrondor under den tid då personer sover i förläggningen samt ha tillgång till telefon.

Brandvakterna ska vara väl insatta i brandskyddsorganisationen, ordningsregler och brandtekniska installationer.

Ordningsregler

Arrangören ska upprätta ordningsregler för att minska risken för brands uppkomst och för att minska konsekvenserna vid brand, samt för att underlätta utrymning.

Följande regler skall finnas:

- rökning är förbjuden inom och i anslutning till byggnaden
- öppen eld får ej förekomma, exempelvis levande ljus
- brandfarlig vara får inte hanteras i byggnaden
- bänkar, bord och stolar samt brännbart material får inte placeras i korridorer eller i trapphus
- matlagning och kaffekokning och liknande är förbjudet i förläggningslokaler
- sopsäckar och brännbart material placeras i avsedda utrymmen
- uppställning av husvagnar och container och dylikt får ej ske inom avståndet 9 m från byggnaden, samt får ej utgöra hinder för brand och ambulansfordon.

Information till övernattande

Innan övernattning sker ska de övernattande informeras om följande:

- ordningsregler
- utrymningsvägarnas placering
- brandredskapens placering
- hur de ska agera då brand upptäcks eller då signal ljuder från brandlarmet
- vart eftersamlingen ska ske vid utrymning sk. uppsamlingsplats

Byggnadstekniskt brandskydd

Utrymningsvägar och vägledande markering

Det ska finnas två av varandra oberoende utrymningsvägar. Utrymningsvägarna ska vara lätt öppningsbara från insidan utan nyckel eller annat redskap. Övernattningslokalen bör ligga i markplanet. Lokaler som kräver insats från räddningstjänsten (t ex. utrymning via stegar) får inte användas till övernattning. En lokals personalkapacitet för normal drift får aldrig överskridas vid övernattning.

Utrymningsväg och väg till utrymningsväg (t ex. korridor) ska vara försedd med vägledande markering, med symboler enligt AFS 1997:11, i form av belysta eller genomlysta skyltar. I lokal, t ex skolsal, där högst 15 personer sover kan avsteg från krav på vägledande markering godtas.

Skyltning med enbart efterlysande skyltar (skyltar som reflekterar ljus) kan godtas om lokalen i övrigt är lätt överblickbar. I dessa fall ska räddningstjänsten bedöma om skyltning är godtagbar eller inte.

Brand och utrymningslarm

Förläggningen ska vara försedd med detekteringssystem som varnar för brand. Detekteringen ska ske med rökdetektorer. Är förläggningen försedd med ett utrymningslarm ska samtliga lokaler där sovande personer vistas förses med brandvarnare. Saknar utrymningslarmet detektering i angränsande korridorer till övernattningsrummen ska även dessa förses med brandvarnare.

Förläggning som är utrustad med heltäckande automatisk brandlarmanläggning enligt SBF 110:6 anses ha fullständig täckning.

Förläggning som saknar utrymningslarm, automatisk brandlarmanläggning ska förses med nätanslutna brandvarnare i samtliga lokaler där personer övernattar samt i angränsande korridorer.

Sprinkler

Byggnader som är försedda med automatisk vattensprinkler men som saknar automatiskt brandlarm med rökdetektorer, godtas om övernattningslokalerna är försedda med nätanslutna brandvarnare.

Brandredskap

Det ska finnas brandredskap i form av handbrandsläckare eller inomhusbrandpost lättillgängligt och väl markerat. Var man befinner sig i lokalerna ska avståndet till närmaste brandredskap vara högst 25 m.

Brandavskiljande dörrar

En brandavskiljande dörr ska alltid vara stängd. Dörren får aldrig ställas upp med kil eller liknande. Brandavskiljande dörr får endast stå uppställd om dörren är försedd med magnetupphängning som automatiskt stänger dörren vid brand. Dörrens funktion skal kontrolleras.

Sovsalens utformning

Sovsalens sängplatser ska följa strukturen som redovisas enligt bilaga C och bilaga D. I bilaga C redovisas sovsalens utformning då liggunderlag används. Bilaga D redovisar sovsalens utformning då sängar eller liknande används. En kombination av de båda sätten är möjlig.

Kontroll av sovsalen

Varje dag inför övernattnings ska sovsalen kontrolleras. Kontrollen skall ske enligt bilaga B. Efter kontrollen ska ansvarig arrangör delges resultatet. Ansvarig arrangör ansvarar för att kontrollen genomförs och eventuella brister rättas till.

Kontroll av räddningstjänsten

Eventuell kontroll som utförs av Höglandets räddningstjänstförbund är myndighetsutövning och ersätter inte på något sätt de åtgärder arrangören har att utföra och ta sitt ansvar för brand- och utrymnings säkerheten.

Handläggare från räddningstjänstförbundet beslutar om särskild tillsyn behövs eller inte.

Bilaga A, PM Tillfällig förläggning

Denna bilaga ska fyllas i av den person som är ansvarig för den tillfälliga förläggningen. Samtliga fält är obligatoriska och ska fyllas i. Bilagan ska ha inkommit senast 10 dagar innan övernattninng sker.

Bilaga A sänds därefter med telefax till:

Höglandets Räddningstjänstförbund

0383-46 77 98

Arrangör (namn på företag, förening etc.)				
Ansvarig för arrangemanget (namn och personnummer, fysisk person)				
Ansvariges telefonnummer (telefon bostad, telefon mobil)				
Förläggningen avser tiden Fr o m _____ t o m _____ år _____				
Kontaktperson/er, brandvakt/er, brandskyddsansvarig som finns närvarande en eller flera				
Kontakt 1	Namn _____ Mobiltelefon _____			
Kontakt 2	Namn _____ Mobiltelefon _____			
Kontakt 3	Namn _____ Mobiltelefon _____			
Namn på byggnaden i vilken övernattninng sker				
Byggnadens gatuadress	Postnummer och ort			
Information om övernattande ålder och antal (Kryssa endast i aktuell information)				
☐ 0-6 år	☐ 7-12 år	☐ 13-15 år	☐ 16-19 år	☐ 20 år och därutöver
Ange antal _____	Ange antal _____	Ange antal _____	Ange antal _____	Ange antal _____
Övernattar personer med funktionshinder eller som är i behov av särskilt hjälpbehov				
☐ Nej	☐ Ja, Ange antal och ålder _____			
Då jag som arrangör undertecknar denna bilaga, är jag medveten om att det är jag som bär ansvaret för arrangemanget och säkerheten. Jag har tagit del och följt de säkerhetsföreskrifter som Höglandets räddningstjänstförbund har föreskrivit i detta PM.				
Datum, ort	Underskrift			
	Namnförtydligande			

Bilaga B, PM Tillfällig förläggning, kontroll

Denna bilaga fylls i av den/de person/er som är utsedda brandvakter/brandskyddsansvariga.

Brandvakterna ska ha kännedom om brandtekniska installationer samt kunna hantera ett brandredskap. Ansvaret för arrangemanget åvilar arrangören. Arrangören utser lämpliga brandvakter/brandskyddsansvariga. Arrangören ska ansvara för att brandvakterna/brandskyddsansvariga utför kontroll av nedanstående punkter dagligen innan övernattninng sker. Brandvakterna/brandskyddsansvariga ska efter utförd kontroll återrapportera till ansvarig arrangör. Upptäcks brister på någon av nedanstående punkter ska bristen/bristerna åtgärdas innan dess att övernattninng får ske. Bristerna ska redovisas under listan brister, där det i klartext ska skrivas vad som är fel.

Kontrollistan ska efter kontroll finnas ifylld och tillgänglig hos ansvarig arrangör. På begäran av Höglandets räddningstjänstförbund ska kontrollistan uppvisas. Brister i kontrollen kan innebära att räddningstjänstförbundet förbjuder arrangören att använda lokalerna till övernattninng.

Brandvakt/brandskyddsansvarig ska innan dess övernattninng sker kontrollera att:

		OK	Brist
1.	sovsalen är utformad enligt Bilaga C alt. Bilaga D eller en kombination av de båda	☐	☐
2.	funktionsdugliga brandredskap finns på avsedda platser	☐	☐
3.	brandavskiljande dörrar fungerar	☐	☐
4.	utrymningsvägarna är lätt öppningsbara utan nyckel eller annat redskap	☐	☐
5.	utrymningsvägarna ej är blockerade	☐	☐
6.	utrymningsvägarna är markerade med fungerande belysta eller genomlysta utgångsskyltar	☐	☐
7.	huvudbelysning fungerar samt att nödbelysning i utgångsskyltar fungerar	☐	☐
8.	Om lokalerna är försedda med utrymningslarm eller automatisk brandlarmanläggning att denna är påslagen och fungerar. Funktionstest skall göras.	☐	☐
9.	Om brandvarnare finns monterade skall funktionstest göras	☐	☐
10.	ordningsregler finns upprättade och efterlevs	☐	☐
11.	information till de övernattnande har skett. Informationen ska därefter fort-löpande ske till eventuellt nytillkomna gäster	☐	☐
12.	larmmöjligheter till räddningstjänsten finns.	☐	☐

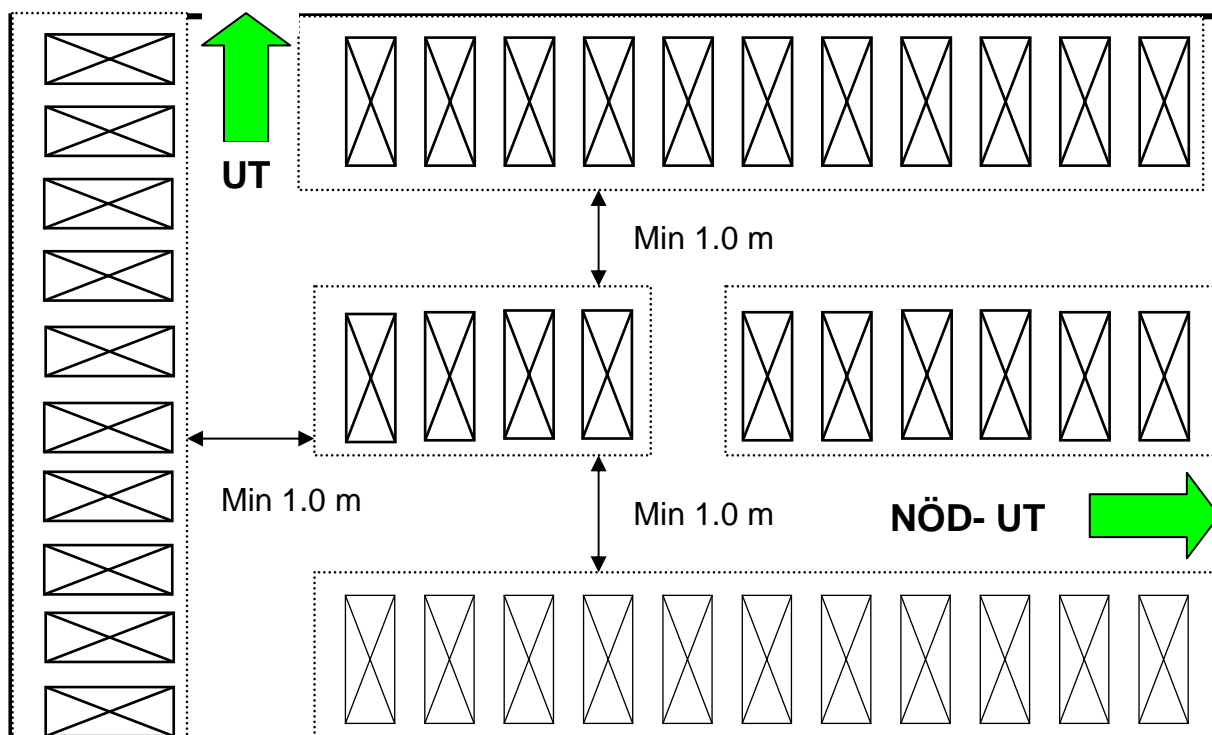
Brandvakterna/brandskyddsansvarig ska också känna till hur brandlarmet aktiveras.

Kontroll utförd den (datum)

av (namn på brandvakt/brandskyddsansvarig)

Bilaga C, Placering av liggunderlag eller liknande i sovsal

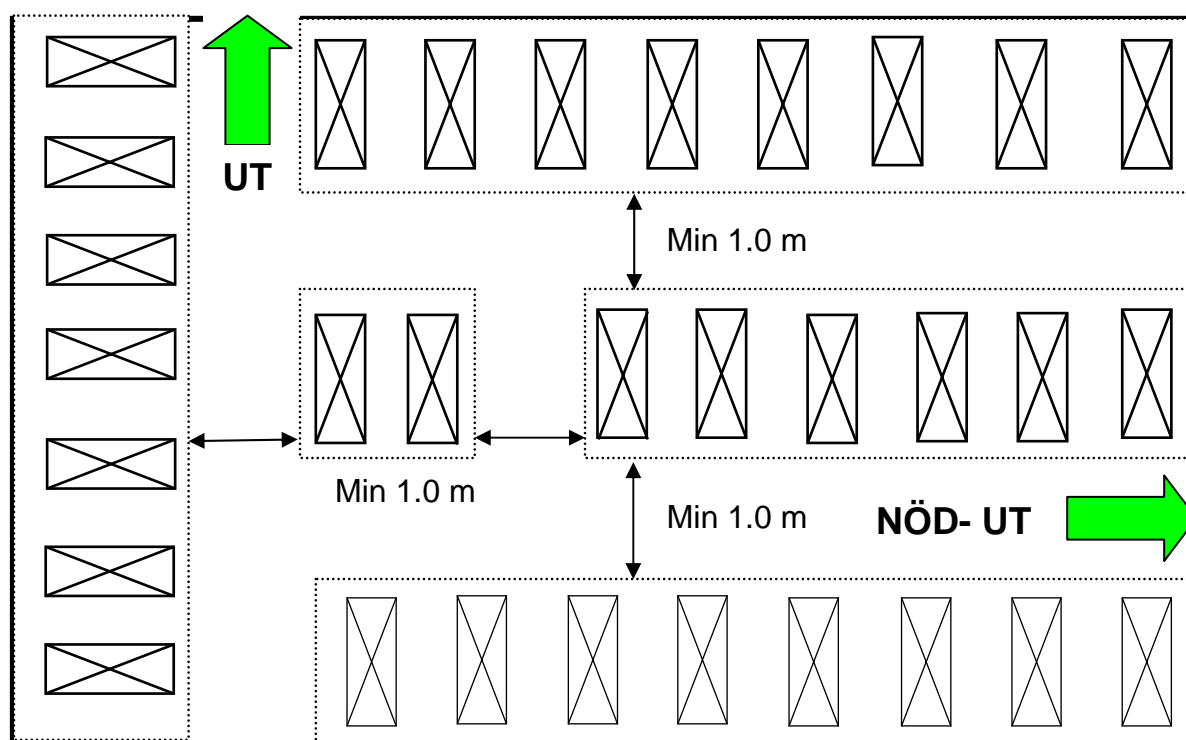
Exempel på placering av liggunderlag i en sovsal. Liggunderlagen ska alltid placeras så att fria gångar uppstår mellan grupper av liggunderlag.

Liggunderlag i sovsal ska placeras på ett sådant sätt att det finns fria gångar mellan varje grupp av liggplatser. Grupperna placeras på ett sådant sätt att gångarna ansluter till utgångarna i lokalen. Varje grupp av liggplatser ska ha ett minsta avstånd av 1.0 meter. Avståndet mellan två liggunderlag inom en grupp kan uppgå till ett sådant avstånd att det är bekvämt för de sovande. Grupperna i mittgången får maximeras till sex stycken liggunderlag, därefter ske en gång avskilja nästa grupp. Antalet liggunderlag som befinner sig mot en vägg med huvudändan kan maximeras i väggens längd, observera dock att gångar ska finnas där nästa vägg börjar (kortsida i exemplet).

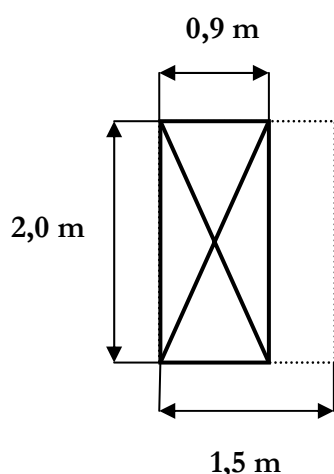
Gångarna mellan grupperna samt utgångarna ska hållas fria från materiel. Tillhörigheter ska hänvisas till en särskild plats i lokalen, alternativt till särskilt rum.

Bilaga D, Placering av sängar i sovsal

Som säng räknas också tältsäng och liknande typer

Exempel på placering av sängar i en sovsal. Sängarna ska alltid placeras så att fria gångar uppstår mellan grupper av sängar samt att varje säng upptar en yta av 3 m²

Figur 2

På liknande sätt som placering av liggunderlag i sovsal ska också sängar placeras på ett sådant sätt att det finns fria gångar mellan varje grupp av sängplatser. Sänggrupperna ska placeras på ett sådant sätt att gångarna ansluter till utgångarna i lokalen. Varje grupp av sängar ska ha ett avstånd av 1.0 meter. Avståndet mellan två sängar inom en grupp ska uppgå till 1,5 meter, vilket innebär att varje sängplats tar 3 m² i anspråk, se figur 2. Grupper av sängar i mittgång får maximeras till sex sängplatser, därefter ska en gång med bredden minimum 1.0 meter avskilja till nästa sänggrupp. Antalet sängar som befinner sig mot en vägg med huvudändan kan maximeras i väggens längd, observera dock att gångarna ska finnas där nästa vägg börjar (kortsida i exemplet).

Gångarna mellan grupperna samt utgångarna ska hållas fria från materiel. Tillhörigheter ska hänvisas till en särskild plats i lokalen, alternativt till särskilt rum.